SYKEHUSET TELEMARK

Kirurgisk klinikk
Seksjon fødeog barsel

Jan Myrekrok
Kommunedirektør Vinje Kommune

Postadresse: Ulefossveien
3710 Skien
Sentralbord: 35 00 35 00
Direkte linje: 41 26 82 06
Telefaks:
E-post: postmottak@sthf.no

Deres ref.:
Vår ref.:
Dato: 17. august 2026

Informasjon, tall og statistikk fra aktiviteten på jordmorvakta i Seljord

Sender som avtalt informasjon og faktaopplysninger vedrørende følgetjenesten i Telemark.
Følgende tema har vært tematisert som utfordrende knyttet til å innlemme Tinn i vaktberedskapen og følgetjenesten lokalisert i Seljord:

- Geografi og avstander
- Samtidighetskonflikter
- Lokal tilstedeværelse av jordmor for å vurdere om kvinnen er i fødsel, når skal hun dra til fødeavdelingen, er det behov for ambulanse og jordmorfølge?

Fakta, tall og statistikk

Antall gravide og fødsler:

De siste 10 årene har det vært en nedgang i antall fødsler. Ved oppstart av følgetjenesten lokalisert i Seljord i 2012, var det om lag 130-140 gravide i Vest-Telemarkskommunene. Det er tilsvarende antall som i dag inkludert Tinn.
Se tabell med tall fra SSB over antall fødte fra alle kommunene som er inkludert i følgetjenesteordningen fra Vest-Telemark og Tinn:

Antall fødte										
Kommune	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Vinje	42	20	31	35	35	34	33	36	38	31
Tokke	18	11	20	13	12	16	19	28	20	15
Kviteseid	21	17	25	10	20	17	15	25	23	19
Seljord	31	17	25	20	16	28	28	25	16	17
Fyresdal	5	7	10	10	6	8	7	10	11	10
Tinn	43	32	33	45	30	33	34	31	21	42
Totalt	160	104	144	133	119	136	136	155	129	134

Kilde: SSB.

Aktivitet og henvendelser til jordmorvakt:

Totalt antall kontakter til jordmortenesta i Tinn, tilsyn og telefoner:
2023: 60
2024: 62
2025: 53
Totalt antall kontakter til Jordmorvakta i Seljord, tilsyn og telefoner:
2023: 408
2024: 272
2025: 307
Det er risikovurdert som overkommelig økning med den registrerte aktiviteten i Tinn siste 3 år.

Følgeturer, dvs ambulanse med følge av jordmor, til fødeavdelingen i Skien:
Følgeturer til STHF fra Tinn i perioden 2023, 2024 og 2025: 1-3 ambulanseturer med jordmorfølge til STHF per år.
Følgeturer til STHF fra jordmorvakta i Seljord til STHF:
2023: 40
2024: 31
2025: 26
Antall følgeturer varierer gjennom året, for jordmorvakta i Seljord er høyeste antall turer februar 2023, november 2024 og mars 2025. For Tinn er det vanskelig å si noe om tider med topper av aktivitet fordi det er små tall med 1-4 turer til STHF i året.

På bakgrunn av aktivitetstall de siste tre årene anser vi sannsynligheten for samtidighetskonflikter som liten.
Det utarbeidet plan for tiltak og prioritering ved eventuell samtidighetskonflikt.
Vi definerer samtidighetskonflikt som: *en situasjon der ei kvinne må prioriteres foran ei anna*.
Fra 01.12.2025 - 31.07.2026 registreres samtidighetskonflikter på Jordmorvakta, dvs fire måneder før og fire måneder etter ny organisering. Det har til nå i måleperioden, før ny organisering, vært registrert **én** samtidighetskonflikt. **Det har historisk sett muligens vært én samtidighetskonflikt i Jordmorvaktas historie, fra 2012 til nå.**
Vi må også ha med i betraktning at det er ambulansestasjoner i Tinn og i Vest-Telemarkskommunene. Når behov for ambulanse oppstår vil ambulansen hente kvinnen hjemme, og jordmor vurderer kvinnen i Seljord og blir med dersom det er nødvendig. For kvinnene fra Tinn vil jordmor kjøre i møte i egen ambulanse fra Seljord, og slik treffe kvinnens ambulanse fra Tinn innen ca 40 minutter. Det vil da blir gjort vurdering av om kvinnen er i fødsel og om det er behov for at jordmor følger videre med til fødeavdelingen i Skien i kvinnens ambulanse.
Til opplysning er det en lang tradisjon (helt fra nedleggelsen av fødestua på Rjukan i 2008) for at gravide og fødende fra Tinn velger fødeavdelingen i Kongsberg som fødested. Følgetjenesten er til fødeavdelingen i Skien, men ved behov for ambulanse har Tinn ambulansen også kjørt fødende til Kongsberg. Korteste vei blir valgt dersom

kvinnen er selektert til å føde på Kongsberg i henhold til seleksjonskriteriene for hvor kvinner kan føde (fødestue, fødeavdeling eller kvinneklinikk).

Antall fødsler utenfor sykehus:
Ifølge statistikken fra Tinn har det ikke vært fødsler utenfor sykehuset i perioden 2023 – 2025
Antall fødsler utenfor sykehus fra jordmorvakta i Seljord i samme periode er på totalt 1,3%, hvorav 1% med jordmor og 0,3% uten jordmor.
Fødsler utenfor sjukehus kan være fødsler under ambulansetransport, på Jordmorvakta, i eigen bil eller ikke-planlagte hjemmefødsler.

Følgetjenesten i Gudbrandsdalen – tall og aktivitet til sammenligning:
Følgetjenesten i Gudbrandsdalen er organisert tilsvarende jordmorvakta i Seljord, med jordmor på vakt i Otta.
Avstand:
Gudbrandsdalen er et stort distrikt med utstrakt geografi. Det er ca. 12 mil fra Otta til Sjåk og til Lesja, som er i hver ytterkant fra Otta. Fra Otta til Lillehammer – som er fødestedet - er det ytterligere 10 mil.
Aktivitet:
Det er 145-155 fødsler i området som sogner til jordmorvakta i Otta pr år, i 2025 var det 162 fødsler. Det er en jordmor på vakt hele døgnet, som i Seljord.
Tall fra 2025:
Antall ambulansetransporter med jordmorfølge: 58
Antall fødende som kjørte selv: 95
Antall fødende som hadde taxi eller ambulanse uten jordmorfølge: 9 (dette er i hovedsak kvinner uten egen bil)
Antall henvendelser til jordmor på vakt i Otta: ca. 600 pr år
Antall henvendelser med fysisk oppmøte på jordmorvakta i Otta: ca. 300 pr år

Tiltak for å gi en god og optimal følgetjeneste med Tinn inkludert i jordmorvakta i Seljord:

- Det utarbeides tiltaksplan ved eventuelle samtidighetskonflikter. Hva skal jordmor prioritere dersom det er to fødende som har behov for ambulansetransport med jordmorfølge samtidig? Målet med følgetjeneste er rasket mulig transport til fødeavdeling. Begge kvinnene vil få ambulansetransport. Jordmor følger der det er størst sannsynlighet for behov for bistand undervegs. De aller fleste rekker fram i god tid til fødeavdelingen før fødselen. Dersom behov vil jordmor fra fødeavdelingen komme i møte med ambulanse ved en eventuell samtidighetskonflikt.
- Det søkt om, og vi har fått innvilget, samhandlingsmidler mellom kommunene og spesielthelsetjensten (600 000) hvor det bl.a. skal kjøpes opptakssystem /videokonferanseløsning mellom jordmor på vakt i Seljord eller jordmor/lege på fødeavdelingen i Skien og ambulansene, samt kan dette brukes for vurdering og konsultasjon fra legevakt i Tinn og til fødeavdelingen i Skien

- Hele ambulansetjenesten i Telemark har i disse dager hatt fagdager med undervisning av jordmor fra STHF om fødselshjelp. Dette må sertifiseres hvis man ikke har vært i en fødsel på et år.
- Tilsvarende undervisning skal gjennomføres med legevaktslegene i Tinn
- STHF har avtale med Herkules Hotell om overnatting før fødsel dersom gravide bor langt unna og ønsker å være nærmere fødeavdelingen i påvente av fødsel (tilsvarende ordning som er etablert andre steder i Norge med lange avstander til fødeavdelingen, som Bodø, Tromsø og i Hammerfest).
- Det er utarbeidet informasjon til gravide i Tinn og i Vest-Telemark om følgetjenestetilbudet. Kommunejordmor lager gode oppfølgingsplaner med hver gravid og med tett oppfølging for å trygge kvinnen før fødsel
- Lage en ny ros-analyse om samtidskonflikt og avstand. Vi fører kontinuerlig statistikk over dette
- Tinn ble innlemmet i jordmorvakta i Seljord 06.04.2026. Det skal gjennomføres evaluering knyttet til: antall samtidighetskonflikter, økt aktivitet etter innlemmelse av Tinn, opplevelse fra gravide/fødende og opplevelse av jordmor i vaktsamarbeidet.

Hvordan kan STHF løse føletjenesten dersom det ikke blir aksept for dagens løsning i kommunestyremøte i Vinje 21.04.2026?

STHF kan da beslutte å organisere vaktberedskap og følgetjeneste selv med egne jordmødre som jobber i kombinasjon med vakt i følgetjenesten og på fødeavdelingen. Vi kan organisere dette på to måter:

1. Opprettholde vaktbasen i STHF sine lokaler i Seljord som i dag
2. Ha en vaktberedskap på fødeavdelingen STHF hvor jordmor fra STHF rykker ut i ambulanse og møter den fødende.

Konsekvensene for kommunene og jordmødrene i kommunene:

- Jordmødrene ansatt i kommunene går ut av vaktdelen. Andel av stillingen som pr i dag er avsatt til vakt faller bort fra stillingen, og jordmødrene vil i prinsippet få redusert stilling/deltidsstillinger. Den andelen av stillingen som inngår i vakt vil tilbakeføres til STHF. STHF vil kunne få til en god beredskapsvakt og følgetjeneste lik dagens organisering.

Med hilsen

Åse Kari Kringlåk
Seksjonsleder føde og barsel